

CRAC de la setmana: Roberto Olivan

"M'AGRADA VEURE A LA GENT FELIÇ"

Isabel Carrasco

Més Ebre: Lo de «nadie es profeta en su tierra», no va amb tu, oi?

Roberto Olivan: Sí, sí que va amb mi i amb tothom qui s'ha trobat en la mateixa situació o similar. Ara en parlem d'un cas després d'onze anys d'esforç i de mil situacions ben variades de tot tipus de problemàtiques, dificultats i esforços que no tothom recorda o que preferim oblidar. Però òbviament que hem tingut molt bons moments i molt d'èxit travessant aquestes etapes dures, si no, molt possiblement no estariem ara fent aquesta entrevista. Penso que és quelcom universal el no ser apreciat en la teva pròpia societat a la primera i sempre s'ha de provar allò que es vol i demostrar que és possible, encara que et repeteixin sistemàticament que no és possible realitzar aquell somni.

ME: Què és Enclave?

RO: El fet de batejar la meua companyia amb el nom d'ENCLAVE va vindre condicionada pel fet de ser una paraula que es pot escriure en diversos idiomes de la mateixa manera, tot i que la pronunciació és lleugerament diferent. Això és degut a la condició internacional de com es va establir la meua carrera artística, sempre a mig camí entre les Terres de l'Ebre i Barcelona i totes aquelles ciutats on m'ha tocat viure a l'estranger. El significat d'aquest nom és la part que més m'agrada. Un enclave (en castellà, enclavament en català i enclave en francès i anglès) és un país independent dins un altre país. La metàfora ve donada per la simbologia de que cada persona és lliure de pensar el que vulgui dins el seu cap, dins el seu univers independentment de què les normatives, lleis i reglaments socio-culturals ens enquadren en una forma "políticament correcta" de comportar-nos. La llibertat està a la fi als nostres pensaments, lloc inviolable que ningú mai podrà decidir per un altre el què i com pensar.

ME: A Deltebre Dansa ve gent d'arreu del món. És un referent a nivell internacional. Què hi troben de diferent?

RO: El Festival es pot considerar ara mateix un fenomen únic i extraordinari que, tot i haver començat petit i molt discret, ja irradiava una essència de convivència, innovació i humanitat ubicada en un context d'alt nivell de formació professional de les Arts Escèniques. Recordo veure les cares de felicitat dels participants practicant allò que havien decidit que seria la seva dedicació vital. A part del que es pot viure en altres festivals arreu del món, potser el punt aquí és l'apropament i la naturalitat entre la gent. És un punt de trobada entre gent i cultures, un lloc ideal per compartir i gaudir d'aquelles coses que sí que valen la pena dedicar-li una mica més d'atenció en un món ja massa saturat per l'egoisme i l'obsessió pel materialisme que ens enfonsa en una espiral sense fons.

ME: Parla'm de Roberto Olivan ballari.

RO: La meua carrera com a ballari la tinc bastant satisfeta. Puc mirar enrere amb l'orgull d'haver fet tot allò que he somiat... inclús allò que no hagués imaginat mai que podria haver fet. Tot i que encara segueixo pujant a l'escenari, ara mateix la meua prioritat està en un altre aspecte del sector. Tinc records de moments absolutament reconfortants i gloriosos, des d'actuar als millors teatres en més de 40 països en acompanyaments artístics altament professionals (inclús haver actuat per reis i reines com ara a Holanda, República Txeca i Bèlgica, o per al germà de l'Emperador japonès a Tòquio un cop!), fins a haver conegut gent molt inspiradora que omple el cor de conèixer i descobrir la seva manera senzilla i humil de veure la vida amb molt d'amor mitjançant aquesta pràctica tan minoritària. Experiències múltiples i disperses que l'art del moviment ha fet d'eina d'engranatge per obrir un canal de comunicació entre persones. No tot ha sigut sempre fàcil, ja que aquesta professió és molt dura, esgotadora, esclava i intensa, però no canviaria res del que he fet, ja que els motius eren ben clars i tenien raó de ser cadascun d'ells independentment a cada moment.

ME: Roberto Olivan coreògraf.

RO: Ja des de petit hi havia un lligam entre la part creativa de dissenyar espais en el temps i amb altra gent, tot plegat. La creativitat i la imaginació són la força iniciadora que, curiosament, encara ara vibra per aquí dins com si res hagués canviat. Mentre pugui mantenir despert l'infant joïós i curiós que habita al meu interior, tindrà sentit seguir creant espectacles. M'agrada molt treballar amb la gent i per a la gent. La realitat de ser coreògraf té molt a veure amb molts altres aspectes relacionats amb coneixements tècnics sonors, d'il·luminació, de composició musical, d'aparells específics d'alguna disciplina artística en concret, amb molta intuïció, amb sensibilitat, empatia... inclús amb ser un bon psicòleg de vegades! Al final, del que es tracta, és

de ser capaç de materialitzar les pròpies idees el més fidelment possible en l'acció escènica amb una infinitat d'aspectes i possibilitats variables, per arribar a una universalitat col·lectiva que ens pugui unir amb vincles invisibles.

ME: Ara toca Roberto Olivan empresari.

RO: Sí, aquesta és la nova tasca que pren més i més espai i prioritat a la meua vida actualment. Suposo que són opcions que prenc conscientment, assumint les seves conseqüències, ja que igualment podria romandre a l'escenari sense tanta responsabilitat. Però és que estic descobrint el vessant d'empresari com una altra forma de creació artística, tal com he viscut moltes altres creacions anteriorment. Per exemple, el Festival DELTEBRE DANSA el percebo com un espectacle que dura dues setmanes, on el públic i els actors són tots membres que constantment canvien el seu paper d'artista i espectador i on tota l'experiència viscuda és necessària des del matí fins a la festa de la nit. El repte és que la durada ara és de quinze dies sense intermedis. M'agrada ser capaç de fer possible una idea, i de veure a la gent feliç, compartint virtuositats i sensibilitats extremes, i descobrint quant de talent hi ha pel món. Aquí és on penso que globalment podríem ficar-li més atenció en lloc d'enfocar-nos en altres coses menys agraïdes i agradables que malauradament ens roben massa temps quotidiana. Un altre món seria llavors, no?

ME: Amb poc més de 40 anys de vida, quants països has recorregut?

RO: Em sembla que 48, amb la novetat aquest any de Dinamarca. En alguns ha estat una passada ràpida, d'anar a actuar i tornar l'endemà. En altres, ha estat una llarga estada per fer alguna creació per a alguna altra companyia o Universitat, com el cas d'Israel, Costa Rica o Corea del Sud. També casos excepcionals on he tornat diverses vegades per diferents motius, com ara a Islandia, on he estat set cops diferents. M'agrada viatjar, m'agrada conèixer gent, llocs i pensaments diferents... però també

començo a necessitar una mica més de temps amb els meus aquí a Deltebre. Part important a tindre en compte!

ME: Quins són els països on es «viu» més la dansa i per què?

RO: Vaig passar uns anys de plenitud a Bèlgica, exactament quinze anys vivint a Brussel·les. No només vaig viure uns anys de formació a la prestigiosa escola P.A.R.T.S. (Performing Arts Research and Training Studios), on vaig creuar-me a gent com Pina Bausch, Robert Wilson o Willem Dafoe, sinó que vaig sentir a la meua pell què significa viure en un lloc on es comprèn, respecta i dignifica un sector tan imprescindible en altres racons del món com és ara la dansa. Diria que com tot a la vida, tot fluctua, i avui en dia no està tot tan excel·lent i en bon estat com abans a Bèlgica. Ara tinc la sensació que llocs com Canadà han pres el relleu i estan tenint una envejable bona salut cultural.

ME: Quants participants hi haurà aquest any a Deltebre Dansa?

RO: El número el vam limitar a 150 participants ja farà uns anys enrere. Crec que és un número que podem acollir encara còmodament en un context on no hi ha suficients infraestructures necessàries. S'ha d'afegir que entre professors, artistes que usualment prefereixen quedar-se entre nosaltres, i algun altre convidat, arribem als 250 visitants. Però si que estem ampliant considerablement altres xifres en els últims anys, com ara la capacitat de públic assistent als espectacles diaris, arribant quasi als 900 ara mateix. Estem creant nou públic!

ME: Algú t'ha deixat sense alè?

RO: Sí, clar que sí. Molts i diverses vegades. Certs artistes com Israel Galván o com el grup Un loup pour l'homme, han fet aixecar-se de la cadira a tots els assistents amb explosió de crits, aplaudiments i ovació total. Però també moltes petites grans sorpreses de participants que vénen a realitzar cursos i que semblen gent molt normal, fins que un dia decideixen pujar a l'escenari a fer alguna mostra i descobrim que hem tingut a campions del món de la gimnàstica i d'altres disciplines del moviment. Aquestes situacions tan especials em fan comprovar un cop més que hi ha molt de respecte i humilitat amagades en la discreció de la multitud. M'agrada que la gent no vingui a vendre's aquí, sinó més aviat a compartir passions.

ME: L'any passat el curs de Bollywood, per als no iniciats, va tenir força èxit. Quines sorpreses tindrem en aquesta edició?

RO: A part dels diferents espectacles que es veuran diàriament, ja que tots i cadascun d'ells té el seu què, aquest any volem donar a conèixer una activitat molt simpàtica, i és el Hula Hoop. Tothom pot recordar com fer girar un hula hoop i aguantar-lo rodant sobre la cintura,

però tenim a una especialista que ens visita aquest any i que farà descobrir moltíssimes altres possibilitats amb aquest objecte. També estem apostant per plantar més llavors de cara al futur i oferir més possibilitats per als més petits. Tindrem un espectacle especial per a nadons entre 0 i 6 anys i una altra creació per a xiquets fins als 15 anys. Com no, Bollywood segueix captivant més i més fidels, i els cursos de dansa contemporània comptaran amb dos nivells, iniciació i avançat, ja que està creixent la qualitat i quantitat aquí a les Terres de l'Ebre.

ME: Deltebre Dansa i Deltebre, que me'n pots dir?

RO: Estem arrelats a Deltebre ara mateix. Aquí el nostre esdeveniment ha crescut i s'ha fet fort. Ens sentim bé i a gust amb l'acollida i facilitats que ens ofereixen per poder desenvolupar l'activitat que cada cop demana una mica més d'una manera natural de creixement. No dubto en absolut que el Festival té el seu lloc a les Terres de l'Ebre. Però no podem endevinar ni saber amb certesa res sobre el futur. Només desitgem que tot rodi bé i tothom per aquí s'ho senti seu. El verd dels arrossars ja és el color absorbit i que corre per les artèries del Festival. Queda encara molt per fer i molt per evolucionar si les condicions acompanyen.

ME: Què et falta per aconseguir?

RO: Un cop vaig fer un intent d'obrir un espai de creació on antigament estava la discoteca La Mina. Hi vaig ficar molt d'interès i voluntat, moltes ganes, però em vaig adonar que un projecte així necessita un acompanyament seriós, sòlid i potent, d'una estructura institucional darrere. Un somni encara per complir seria obrir una escola internacional d'alt nivell tot l'any per aquí a les Terres de l'Ebre. Sé que seria capaç de gestionar un espai d'aquestes característiques i que atrauria molt de talent de les Arts Escèniques. Em faria un goig especial poder mantenir aquesta sensació de vitalitat creativa que es viu durant el Festival, però durant tot l'any per aquí a prop.

ME: Roberto, fem memòria. Ebrelliders 2011 (premis populars de les Terres de l'Ebre). Roberto Olivan: Ebrenc de l'any. Recordes?

RO: i tant, rebre un reconeixement purament basat en les veus i vots de la gent que viu a les Terres de l'Ebre és incomparable a qualsevol altre premi. Els valors afegits a fets d'aquest tipus són els que et fan sentir prop de la teua gent. Estic plenament complagut i agraït d'aquest afecte inesperat.

ME: A la pàgina 9 hem posat tota la informació per no quedar-mos sense entrades. Vols afegir quelcom més?

RO: Només que, esperem que hi vingueu alguna nit! Benvinguts tothom, us hi esperem!

ME: No hi faltarem!